

FOC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

REDACCIO I ADMINISTRACIO : Carrer de Metz, 48

C. C. P. TOULOUSE 377.32

TOLOSA DEL LLENGUADOC

EDITORIAL

SABER PERDRE

El « caudillo » ha fet a un redactor de la « United Press » unes declaracions sensacionals. Ha arribat a les nostres mans un exemplar del « Noticiero Universal » on es publiquen les set columnes de text amb l'important monòleg franquista i ens hem assabentat, amb la natural sorpresa, d'algunes novetats curiosíssimes. Segons el « caudillo », Espanya és una democràcia autèntica i el seu règim és comparable al dels Estats Units. L'anada de la « Division Azul » al front rus no fou un acte bèl·lic contra Rússia, ni molt menys, sino un simple « gest » anti-comunista. Al país hi ha un ordre perfecte i un entusiasme delirant de tal forma que enlloc del món podria trobar-se uns obrers més feliços que els obrers espanyols. Finalment, Espanya sempre s'ha mantingut neutral, mai no ha estat ni amiga ni simpatitzant de Hitler ni de Mussolini i, per tant, ara que Alemanya i Italia han perdut la guerra, correspon al « caudillo » d'intervenir en la Conferència de la pau...

Estem segurs que els lectors obriran uns ulls com unes taronges i malgrat la confiança que els inspira FOC NOU, no arribaran a creure que sigui possible tant de cinisme, tanta barra i tanta poca vergonya. Però és així i a la nostra redacció tenim l'exemplar del « Ciero » barceloní amb les declaracions esmentades, a la disposició de qui vulgui convencer-se'n.

Si és possible tot això i les declaracions son autèntiques. Ocorre, però, que el « caudillo » ha pres l'opinió americana per una assemblea de beneïts i la « United Press » per una agència de « bobards » de dia d'innocents. El « caudillo » ha volgut fer el viu i es refia que pot fer combregar els aliats amb rodes de molí, esperant probablement que tothom hagi oblidat l'adhesió d'Espanya al pacte anti-komintern, l'adhesió de Franco a la política de l'Eix, les seves entrevistes amb Hitler i Mussolini, el seu magnífic discurs oferint al fuhrer dos milions de baionetes per defensar Berlín, les epopeies de la « Division Azul » i les tornades apoteosiques dels voluntaris a la Península, el cop de força de Tànger, els intercanvis militars Madrid-Berlín, les legions de treballadors espanyols enviats a Alemanya, la carta blanca donada a la Tòrt de França per utilitzar els refugiats republicans de grat o per força, les campanyes de premsa i de ràdio contra els aliats i a favor de l'Eix, els dos cents mil ciutellats, els crims contra Companys, Peiro, Zugazagoitia...

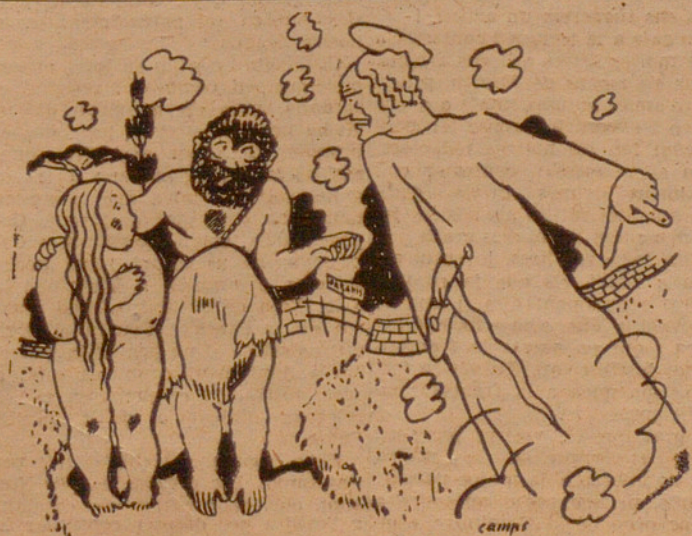
No acabarem mai. Però el que més ens agrada encara, són els deliris democràtics i el jacobinisme del « caudillo » el qual se sent tant popular com el President Roosevelt, amb la petita diferència que si el president americà ha estat plebiscitat quatre vegades per cinquanta milions de ciutadans, el « caudillo » ho ha estat per un milió de morts, dos milions de ferits, sis cents mil exiliats i dos cents mil presos polítics.

Les declaracions de Franco tenen tan mateix un valor de símptoma. Corresponen a un estat de descomposició avançat i demostren una vegada més que els dictadors sempre es perden per no saber retirar-se a temps. Per mor de seguir governant es vendrien l'ànima al diable, es distressarien del que calqués i farien tots els papers de l'auca.

Hi ha un art de guanyar en la vida, però hi ha un altre art, més difícil encara, que és el de saber perdre. Un vençut que es rebaixa davant l'adversari, que renega del seu passat i que traïx els seus aliats per salvar-se ell, queda davant la història a l'altura moral d'una proxeneta vulgar.

Tot això podria fer creure a algú en la necessitat d'una resposta contundent per part del poble espanyol sotmès Un aixecament popular destinat a demostrar als aliats la duplicitat de Franco no demostraria altre cosa que la desconfiança en els ideals pels quals lluiten i vencen les Nacions Unides. Seria, com una mena de bufetada prèvia, no pas al « caudillo », a qui tantes li en guarden, sino als que ofesos com nosaltres, encara que no d'una manera tan coenta, esperem el moment per decidir. Si cada un de nosaltres, pobres diables en exili té el seu petit « dossier » a la política, quantes tones de « documents Franco » deu haver-hi en els ministeris d'afers estrangers de Londres i Washington?

El sumari està clos, només manca senyalar el dia de la vista.

— DESGRACIATS! QUE N'HEU FET DE LA ROMA? — NO HI HAVIA RES MES SENSE TIQUETS.

Entrevius de « FOC NOU »

ELS OBRERS CATALANS OPINEN:

Ramon SUNYE, President del Ram de la Construcció de Barcelona
parla dels problemes socials catalans

Hem fet parlar per a FOC NOU diverses personalitats de la política catalana. Avui, toca el torn a un treballador, a un vell militant confederal que sempre ha fet compatible en la seva actuació el seu amor a les coses de la terra i les seves conviccions sindicals. Ens referim a Ramon Sunyé, president del Ram de la Construcció, de Barcelona. Ja feia dies que ens temptava la idea de tenir-hi una conversa a fons, de tipus informatiu, però els seus horaris de treball com a paleta a Tolosa no s'avenien amb els nostres i resultava difícil de retimir-lo un parell d'hores. Un altre amic cenetaista com en Sunyé i no menys català que aquest, ens ajudà a aconseguir-ho. Josep Carles, ex-alcalde de Banes i des-actat militant de l'organització confederal.

En Sunyé viu a can Carles, en una modesta torreta del camí de l'estació, a Blagnac. Un diumenge a la tarda, mentre els uns van a l'estadi, els altres al cinema i els de més enllà a passeig, nosaltres, els dos militars obrers i el que signa, ataquem a fons el problema social de Catalunya.

Ens interessa saber l'opinió d'En Sunyé sobre el problema de la Catalunya pròxima, sobre les línies generals d'una política social catalana, sobre les relacions futures de l'organització confederal amb els partits esquerrans.

En Sunyé, ens diu: — Jo crec que les masses confederals de casa nostra no deuen haver d'intervenir en la política...

— Aleshores — objectem — tornem al « no votar »? — Res d'això. L'obrer ha d'esser lliure de poder exercitar els seus drets cívics i s'ha d'acabar amb les campanyes absurdes del « no votar ».

— La meua formació llibertària — afegeix — em porta a creure que la millor política espanyola és l'encaminada a fer néixer una República Federal perquè aleshores es resolarien d'un cop els problemes regionals i s'aconseguiria la perfecte unió de tots els pobles de la Península. Però tot bon confederal ha de creure que les masses de l'organització no han d'intervenir en política perquè l'organització és un conglomerat heterogeni integrat per una sola voluntat sindical, però per opinions polítiques diferents. En canvi, crec que les masses obreres organitzades han de tenir representació directa en els organismes econòmics de l'Estat. Crec a més, que caldrà establir la intervenció obrera en els consells de Direcció i Administració de les indústries, i la participació dels obrers en els beneficis d'aquesta.

Demanem a en Sunyé el seu pensament sobre el moment actual de cara a casa nostra.

— República i Estatut — ens contesta desseguida — però disposats a complir aquest darrer en el sentit social. Cal aconseguir que passin al Govern català els serveis de treball per tal de poder fer tasca útil. Encara recordo les lluites i les dificultats amb que topàvem homes com en Martí Barrera, coneixedors dels nostres problemes i procedents del camp obrerista, per no disposar de facultats legals i de mitjans autònoms en les qüestions del treball. La vitalitat industrial i econòmica i social de Catalunya, exigeix una àmplia autonomia en les qüestions de treball oar altrament, essent només uns delegats de Madrid, no es faria mai una obra eficaç.

— La vostra posició — objectem minent — recordem els seus arti-

a En Sunyé — és molt justa i atinada. Però no creieu que si es descentralitzen els serveis de treball a favor de Catalunya, però continua la C. N. T. sotmesa a l'organisme « Nacional », poden resultar inoperants els afans del govern autònic? A una autonomia del Govern hauria potser de correspondre-li una autonomia vostra a Catalunya.

— Ja la tenim. L'organització confederal dona a la regional catalana àmplia llibertat d'acció, dintre el respecte als congressos nacionals. Els llibertaris som autònomistes i el nostre primer postulat advoca ja per l'autonomia dels municipis. Els Ajuntaments autònoms atreuen les masses obreres als consells municipals, intervingent en llur gestió, i els treuria de l'isolament voluntari en que se situen davant els Municipis lliurats a les intrigues polítiques de Partit.

Volèm preguntar encara a En Sunyé la seva opinió sobre els assaigs revolucionaris de casa nostra.

— Malgrat l'ambient d'oposició amb que toparem — ens diu En Sunyé — els intents de col·lectivització foren un gran ensenyament i crec que en l'esdevenidor anirèm progressivament a la creació de Cooperatives productores. Ningú no podrà negar que les experiències de col·lectivització en els rams de la fusta, del guix, de la rajola i d'altres aspectes del ram de la cons-

trucció, foren un èxit i posaren de lleu la capacitat dels treballadors catalans.

En Sunyé no ens ho diu, però nosaltres sabem que aquest obrer paleta català, fill de Vic, lluitador confederal honest i assenyat, fou elegit president del Ram de la Construcció de Barcelona, en una Assemblea de 50.000 obrers reunits a la Monumental. Que sabé organitzar el Sindicat de la Construcció de manera exemplar, i que col·laborà amb el Govern de la Generalitat per posar en marxa l'organització de la vivenda a Barcelona.

Per això hem volgut demanar-li algun record personal de les seves actuacions revolucionàries a Catalunya com a col·laborador de la nostra conversa.

— L'època més intensa, més viva i més febrosa de la meua actuació — ens diu — correspon a la meua intervenció en els conflictes de la S. A. F. A. de Banes. Vaig ésser detingut, processat i menaçat de mort infinitat de vegades. L'opinió només veu en nosaltres, sovint, uns agitadors socials, però no sab mai les engunies i les lluites que han exigint les més modestes realitzacions socials. La S. A. F. A. és una companyia estrangera poderosa, amb quaranta fàbriques repartides en diversos països, que a Banes solament tenia més de 2.000 obrers. Doncs bé. Els àcids dels tintos en la fabricació de la seda artificial, ataquen les mucoses, el sistema nerviós, la pell, els vestits. Els nostres obrers queien malalts a dotzenes. Hom protegia el ferro de les màquines amb banys d'antimoni, però hom oblidava els ulls i els nervis dels treballadors. Els obrers no estaven garantits com res, no tenien ni un contracte de treball. Les mesures d'higiene i la defensa legal del treballador costaven vagues, empresonaments, sang, però s'aconseguien finalment! Heu's ací el que moltes vegades ignora l'opinió pública de la nostra actuació de defensa del treballador i que cal que tothom coneixi.

Els treballadors catalans han parlat i estem segurs que els nostres lectors hauran trobat just, bo i interessant, el que ens han dit. De cara a la nova Catalunya que tots esperem, l'ur veu no pot mancar-hi, i és encoratjador de constatar que aquesta veu confederal, és sincerament i entusiàsticament catalana.

DOMÈNEC DE BELLMUNT.

Actuacio Valencianista d'Esquerra

Declaracions del Sr. Juli JUST

Amb motiu de l'Assemblea de Parlamentaris de les Corts espanyoles, vam tenir l'ocasió de parlar uns instants amb el Sr. Juli Just, ex-ministre d'Ombres Públiques de la República espanyola. El Sr. Juli Just, que ha estat quatre vegades diputat, dues vegades ministre i que durant llarg temps fou alcalde de València, és un dels caps del moviment valencianista. Com escriptor ha col·laborat des del seu lloc pre-

ciés de la « Revista de Catalunya » — a la causa del País Valencià. Soment vam tenir ocasió d'agafar-lo un moment per a demanar-li unes declaracions per a FOC NOU. Amb el seu verb liriic va parlar-nos de projectes i més projectes. Sigfrid Blasco, el fill de Blasco Ibàñez, que estava present a l'entrevista, va mostrar-se també identificat amb aquests propòsits de valorització de l'antic reialme de València. Una intensa propaganda serà iniciada dins de poc. Un cicle de conferències serà organitzat per la Universitat de Tolosa.

Segueix pag. 3